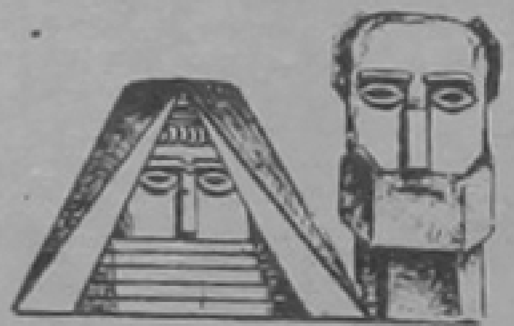

ՑՎԵՏԱՆԱ ՊԱՍԿԱԼԵՎԱ.

«ՂԱՐԱԲԱՂԸ ԴԱՐՁԵԼ Է ԻՄ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ»

«Նոյյան տապան» գործակալության թղթակից Արմեն Պետրոսյանի հարցերին պատասխանում է հայտնի ռեժիսոր եւ կինովավերագրող Ցվետանա Պասկալեւան:

«ՆՏ» - Վեց ամսից ավելի Դուք եղել եք Ղարաբաղից հեռու: Ի՞նչ զգացիք Դուք, երբ կրկին վերադարձաք այս հողը:

Ց.Պ. - Ես հուզված էի: 1991թ. հունիսից, երբ ես առաջին անգամ հայտնվեցի Ղարաբաղում, այդպիսի մեծ հուզմունք երբեք չեմ զգացել, որովհետեւ այս հողից ես երբեք այսքան երկար ժամանակով չեմ բաժանվել: Գտնվելով Ղարաբաղից հեռու, ես միշտ հետեւել եմ այնտեղ կատարվող իրադարձություններին: Ինձ հայտնի են այն պատճառները, որոնք ղարաբաղցիները կրել են ծանր ձմռան ամիսներին միաժամանակ [illegible]: Այս ամենն ինձ հետ էր չգոնմ: Ոտք դնելով Ղարաբաղի հողի վրա, մաքուր օդի հետ միասին ես շնչեցի սրտերն զինադադարով հաստատված օդը: Այդ ժամանակ ես զգացի, որ ինչ-որ բան բաց եմ թողել: Ինձ համակել էր ուրախության զգացումն այն պատճառով, որ Ղարաբաղն ինձ թվաց ազատության ու խաղաղության շատ մոտ, եւ ես կցանկանայի, որ այս զգացումն իրականություն դառնար: Արցախի հողից երկար ժամանակով իմ բացակայությունն արդարացրել եմ երկու նոր ֆիլմերով, որոնք ինձ հաջողվել է ստեղծել իմ բացակայության ընթացքում: Երկու ֆիլմ՝ 6 ամսվա ընթացքում, սա իմ ստեղծագործության մեջ ռեկորդային ցուցանիշ է:

«ՆՏ» - Կարո՞ղ եք արդյոք Ղարաբաղը երկրորդ հայրենիք համարել:

Ց.Պ. - Ղարաբաղը դարձել է իմ հայրենիքը, եւ այդ ոչ թե այն պատճառով, որ ես այնտեղ ունեմ իմ ամուսինը, այլ այն պատճառով, որ շատ բան տալով այս հողին, ես հաղորդակցվել եմ նրա հետ եւ [illegible]: Շատ դեպքերում ինձ համար դժվար է բացատրել իմ այսպիսի ուժեղ կապվածությունը Ղարաբաղի եւ իմ մարտական ընկերների հետ, որոնց մեզանից հաճախ բաժանել է մահը:

«ՆՏ» - Ինչպիսի՞ փոփոխություններ են կատարվել Ղարաբաղում Ձեր բացակայության ընթացքում:

Ց.Պ. - Ակնհայտ են մեծ եւ լուրջ փոփոխությունները: Մեծ փոփոխություն եւ նորություն էր ինձ համար խաղաղության մեջ լինելու զգացումը, ռազմաճակատների անդորրը, իսկ մարդկանց աշխուժությունը ինչպես Ստեփանակերտում, այնպես էլ հանրապետության սահմանամերձ շրջաններում ամրապնդում են այս զգացումը: Ես նկատելի փոփոխություններ եմ զգացել տնտեսության, պետական կառույցների, ինչպես նաեւ բանակի զարգացման մեջ, որը նոր կադրերի շնորհիվ շարունակում է աճել եւ ամրանալ:

«ՆՏ» - Վերջերս Դուք եղել եք ԱՄՆ-ում եւ աշխարհի այլ երկրներում, որտեղ ցուցադրել եք Ղարաբաղի մասին Ձեր ֆիլմերը: Հաջողվե՞լ է արդյոք Ձեզ հետաքրքրել այդ երկրների ժողովուրդներին:

Ց.Պ. - Բացի քաղաքական գործիչներից, որոնց հետ ես հանդիպել եմ, եւ որոնցից, հնարավոր է, կախված է ղարաբաղյան հակամարտության քաղաքական լուծումը, ինձ հաջողվել է հետաքրքրել իմ գործընկերների մեծ մասին: Դրա ակնհայտ ապացույցը Հոլիվուդի փառատոնում իմ երբեք ֆիլմերի ցուցադրումն էր, որոնք, բաց ամերիկյան «Լոս Անջելես թայմս» թերթի, ճանաչվել են գերիշխող, ինչպես նաեւ ավելի վաղ էտրքաղայի եւ կինոյի աստղերի մասին ֆիլմեր նկարահանող հոլիվուդյան հայտնի կինեմատոգրաֆիստի, որն իր վրա է վերցրել ֆիլմերի ֆինանսավորումն ու տարածումը. Ղարաբաղի մասին նոր ֆիլմի ստեղծման վերաբերյալ առաջարկությունը: Սակայն դա իմ անձնական հաղթանակը չէ, այլ հենց իրենց՝ ղարաբաղցիների:

«ՆՏ» - Որո՞նք են Ձեր աշխատանքների արդյունքները:

Ց.Պ. - Իմ ֆիլմերով ես լրացրել եմ եւս մեկ պատերազմի տարեգրության էջերը: Ես կցանկանայի տեսնել Ղարաբաղի վերջնական հաղթանակը եւ արտացոլել այն իմ նոր ֆիլմում:

«ՆՏ» - Եթե գաղտնիք չէ, ինչի՞ մասին եք Դուք երազում:

Ց.Պ. - Ճիշտն ասած, ես ժամանակ չեմ ունեցել, որպեսզի երազեմ անձնական երջանկության մասին, իսկ ստեղծագործական տեսակետից իմ բոլոր երազանքներն իրականացել են: Ամենամեծ իմ երազանքը պատերազմի ավարտվելն է: Ավարտել եւ հետանալ արժանավայել կերպով, եւ ավարտել ամեն ինչ հաղթական ֆիլմով:

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ